

**Про допомогу учасникам антитерористичної операції
та діяльність Центру допомоги учасникам АТО
в Чернігівській області
(станом на 01.10.2017)**

В області продовжується робота щодо виконання Указу Президента України від 18 березня 2015 року № 150 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції».

Станом на **вересень 2017 року** в Чернігівській області налічується **11408** учасників АТО, у Чернігові – **2292** чоловік (*Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників АТО*).

Своє життя за вільну і незалежну Україну на сьогодні віддали **159** наших земляків.

Родинам загиблих військовослужбовців та представникам правоохоронних органів надано статус члена сім'ї загиблого ветерана війни. Всі вони отримали довідки та посвідчення встановленого зразка та користуються пільгами відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Здійснюються додаткова робота щодо соціального захисту зазначеної вище категорії людей. Так, з 2015 року діють обласна та місцеві програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей.

Органами місцевої державної влади, громадськими організаціями та волонтерами здійснюється соціальний супровід та вирішуються проблемні питання учасників антитерористичної операції та членів сімей загиблих військовослужбовців. Ними налагоджено співпрацю з органами охорони здоров'я, освіти та громадськими організаціями для надання психологічної допомоги військовослужбовцям, які повернулися із зони проведення АТО.

У м. Чернігові створено антикризову раду, яка систематично проводить навчання із військовослужбовцями з питань профілактики постстресового синдрому. Надається допомога у набутті навичок поведінки при бойовому стресі.

В області у 2017 році продовжує реалізовуватись бюджетна програма щодо виплати грошової компенсації для **придбання житла** для сімей загиблих учасників антитерористичної операції, а також для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників АТО та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, та потребують поліпшення житлових умов.

Станом на **25.09.2017** комісіями щодо розгляду заяв членів сімей загиблих та осіб з інвалідністю про виплату грошової компенсації прийнято рішення про призначення грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення 17 родинам на суму 10,3 млн гривень. Профінансовано 6,4 млн грн, які спрямовані міським та районним бюджетам для виплати компенсації 10 особам.

Продовжується робота з обстеження житлово-побутових умов сімей загиблих та осіб з інвалідністю, з числа учасників АТО; надається консультативна та практична допомога в оформленні документів для

постановки на черги для придбання житла або проведення ремонтних робіт відповідно до вимог чинного законодавства.

На виконання Порядку забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням в місцевих органах соціального захисту населення на обліку для забезпечення санаторно-курортними путівками перебуває 573 особи із числа учасників АТО.

Протягом 2017 року санаторно-курортною путівкою забезпечено 81 особу зазначеної категорії, з яких 20 закуплені за рахунок коштів місцевого бюджету.

В області здійснюється надання психологічної допомоги учасникам АТО та членам їх сімей. З цією метою місцевими управліннями соціального захисту населення області налагоджено співпрацю з органами охорони здоров'я, освіти та громадськими організаціями для залучення фахівців психологів.

На підтримку бійців антитерористичної операції та на виконання Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо психологічної реабілітації постраждалих учасників антитерористичної операції 18 учасників АТО отримали послуги з психологічної реабілітації у реабілітаційних закладах визначених Державною службою України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції

Для забезпечення постраждалих учасників АТО технічними та іншими засобами реабілітації, в тому числі протезуванням (ортезуванням) органами соціального захисту населення взято на облік 31 особа, з яких 19 забезпечені всіма необхідними засобами реабілітації, по іншим ведеться робота.

На курсах підвищення кваліфікації Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського для практичних психологів загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, дошкільних навчальних закладів, навчально-виховних комплексів та навчально-реабілітаційних центрів у 2017-2018 навчальному році викладаються лекції з елементами тренінгу «Профілактика та подолання проявів психоемоційної напруги у дітей», «Психологічна допомога дітям у кризовому стані», «Психологічний супровід дітей учасників АТО», «Пошук внутрішніх та зовнішніх ресурсів у роботі з дітьми та дорослими у стресовому стані».

Продовжується співпраця обласного центру практичної психології і соціальної роботи з громадською організацією «Центр психолого-соціальної допомоги «Ресурс». У рамках співпраці, методистом обласного центру практичної психології і соціальної роботи проводяться індивідуальні консультації та корекційні заняття з дітьми учасників антитерористичної операції.

На базі обласного центру практичної психології і соціальної роботи продовжується робота консультативного пункту з питань надання психологічної допомоги дорослим і дітям, які знаходяться у кризовому стані.

В Центрі медичної реабілітації для учасників антитерористичної операції, що діє на базі Чернігівського обласного госпіталю ветеранів війни (вул. Волковича, 25), надається лікування всім учасникам АТО, які звертаються за допомогою.

Фахівці Центру психологічної реабілітації і лікування для учасників антитерористичної операції на базі обласної психоневрологічної лікарні надають психологічну допомогу нашим бійцям.

У психоневрологічній лікарні діє «Єдине вікно» для звернень учасників АТО – при приймальному відділенні лікарні (вул. Івана Мазепи, 3) та в реєстратурі обласного психоневрологічного диспансеру (Гомельське шосе, 4-й кілометр). Захисники країни обслуговуються позачергово.

У лікарні працюють телефони довіри: 676-542 (з 08:00 до 16:00), 697-023 (з 16:00 до 08:00).

Бійці та члени їхніх родин також можуть звертатись за консультативною допомогою на телефонну «гарячу лінію» (0462) 679-674, яка функціонує в обласному госпіталі ветеранів війни.

Крім того, учасники АТО мають право на безкоштовне лікування в санаторно-курортних закладах.

Демобілізованим учасникам АТО, які звертаються до центрів зайнятості області, надається весь спектр соціальних послуг державної служби зайнятості – інформаційні та консультаційні, виплата матеріальної допомоги з безробіття, пошук роботи, участь в оплачуваних громадських та тимчасових роботах, профорієнтаційні послуги, для бажаючих розглядається можливість підвищення їхньої кваліфікації, професійної підготовки та перепідготовки, а також можливість започаткувати підприємницьку діяльність.

За оперативними даними протягом січня-вересня 2017 року в центрах зайнятості області перебувало на обліку 962 безробітних з числа демобілізованих військовослужбовців - учасників антитерористичної операції, 272 з них звернулися у звітному періоді. Чисельність працевлаштованих (у тому числі самостійно та шляхом укладання цивільно-правових угод) за звітний період складає 191 особу (1 особа працевлаштована на новостворені робочі місця з наданням компенсації роботодавцю у розмірі єдиного внеску).

Проходила професійне навчання за направленням державної служби зайнятості 51 особа та 42 безробітних цієї категорії були працевлаштовані після його закінчення.

За звітний період 25 демобілізованих військовослужбовців з числа учасників антитерористичної операції отримали допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності одноразово.

За оперативними даними у вересні 2017 року за послугами до служби зайнятості звернулось 38 демобілізованих військовослужбовців - учасників антитерористичної операції, працевлаштовано (у тому числі самостійно та шляхом укладання цивільно-правових угод) 18 осіб.

Безробітні з числа демобілізованих учасників АТО залучаються до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру. У січні-вересні 2017 року 114 осіб зазначеної категорії брали участь у таких роботах, у вересні 2017 року – 6 осіб.

За оперативними даними впродовж **січня-вересня 2017 року** безробітним учасникам АТО надано 5,1 тис. різноманітних профорієнтаційних послуг, в т.ч.

541 індивідуальну профконсультацію отримали 413 учасників АТО, 85 з них – із застосуванням профдіагностичного тестування, 9 осіб пройшли профвідбір.

З початку року в **центрах зайнятості області**, за оперативними даними, проведено 192 інформаційні семінари для демобілізованих військовослужбовців, участь в яких взяли 615 безробітних осіб з числа учасників антитерористичної операції. До проведення таких семінарів активно залучаються представники соціальних партнерів служби зайнятості. Так, 52 заходи проведено за участю представників військкоматів та центру комплектування Державної прикордонної служби України, 17 семінарів проходили за участю фахівців органів соціального захисту населення, 5 зустрічей проведені спільно з представниками центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, 13 семінарів відбулись за участі працівників центрів з надання безоплатної правової допомоги та 2 заходи проведені за участі представника Фонду соціального захисту інвалідів. Також, впродовж січня-вересня 2017 року в Чернігівському міському центрі зайнятості для безробітних учасників АТО з метою надання їм психологічної підтримки та допомоги проведено 8 тренінгів за участю фахівця Психологічної кризової служби ГО Асоціації фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій для учасників АТО.

З метою активізації власних зусиль та підвищення мотивації до працевлаштування, опанування навичками складання резюме та проходження співбесіди з роботодавцями з початку 2017 року, за оперативними даними, 534 безробітні учасники АТО взяли участь в тематичних семінарах з техніки пошуку роботи.

Крім того, впродовж січня-вересня 2017 року 285 осіб цієї категорії залучені до семінарів з питань професійного навчання та здобуття актуальних на ринку праці професій. Крім того, в рамках проекту «Україна–Норвегія» в Чернігівському міському центрі зайнятості в січні-вересні 2017 року для 38 військовослужбовців та членів їхніх сімей проведено 3 семінари з питань проходження професійної перепідготовки на курсах підвищення кваліфікації на базі Чернігівського технологічного університету. Також, виявляючи зацікавленість у продовженні військової служби, 243 безробітні особи з числа учасників АТО впродовж січня-вересня поточного року відвідали інформаційні семінари з орієнтації на військову службу за контрактом в Збройних Силах України.

Учасниками семінарів з питань організації підприємницької діяльності, самозайнятості та ефективного ведення сільського господарства стали 97 безробітних осіб з числа демобілізованих учасників АТО.

Для підвищення якості надання соціальних послуг та координації дій щодо соціальної адаптації та професійної реабілітації учасників АТО запроваджено на постійній основі їх анкетування.

Тісна співпраця органів влади, державних установ, громадських та волонтерських організацій, роботодавців сприяє більш швидкому та ефективному вирішенню проблем зайнятості та адаптації на ринку праці демобілізованих учасників АТО.

Національно-патріотичне виховання молоді: напрацювання та плани.

Як здійснюється національно-патріотичне виховання в області **12 вересня 2017 року** обговорили учасники засідання Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації.

На **вересень** місяць заплановано проведення низки заходів: «Я – патріот» на базі військової частини в селищі Гончарівське Чернігівського району; засідання Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання у Батурині Бахмацького району Чернігівської області.

В Україні створено Єдиний реєстр учасників АТО, що містить дані про 3,8 тисяч загиблих і 110 бійців, які зникли безвісти.

Відповідно до статей 15-1, 116, 118, 121, 122, 186 Земельного кодексу України, Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 898-р «Питання забезпечення учасників антитерористичної операції та сімей загиблих учасників антитерористичної операції земельними ділянками», Положення про Головне управління Держгеокадастру у Чернігівській області, затвердженого наказом Держгеокадастру від 17.11.2016 № 308, Головне управління в першочерговому порядку здійснює розгляд звернень учасників АТО та сімей загиблих учасників АТО щодо **відведення земельних ділянок**.

Так, станом на **27.09.2017** року в Головному управлінні Держгеокадастру:

- кількість поданих учасниками антитерористичної операції заяв на отримання земельних ділянок становить 7668 од.;

- прийнято 6257 наказів про надання дозволу на розроблення документації із землеустрою щодо відведення земельних ділянок загальною площею 7696,4218 га;

- прийнято 3449 наказів про затвердження документації із землеустрою та передачу земельних ділянок у власність загальною площею 4100,4946 га.

Інформація щодо забезпечення учасників антитерористичної операції та членів сімей загиблих учасників АТО земельними ділянками на території області розміщується на власному офіційному веб-сайті Головного управління Держгеокадастру у Чернігівській області (chernihivska.land.gov.ua).

В області постійно діє **Центр допомоги родинам загиблих учасників АТО** – ГО «ЄДИНА РОДИНА ЧЕРНІГІВЩИНИ» (голова громадської організації – Шанський Микола Миколайович, тел.+38-093-926-14-95; +38-050-412-81-24). Організація займається проведенням обласних та районних заходів щодо вшанування загиблих учасників АТО, нагородження державними нагородами (посмертно) загиблих та вручення цих нагород членам родин загиблих; проведення обласного заходу «Єдина родина Чернігівщини», пільговий проїзд в громадському транспорті членів родин загиблих; будівництво в м. Чернігові меморіалу загиблим учасникам АТО тощо.

З метою широкого інформування учасників антитерористичної операції та членів загиблих учасників АТО щодо соціального захисту в області організовано роз'яснювальну кампанію через засоби масової інформації та офіційні веб-сайти органів виконавчої влади. Так, на офіційному веб-сайті Департаменту соціального захисту населення обласної державної адміністрації

діє рубрика «Соціальний захист учасників АТО», де розміщено Програму соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Чернігівській області на 2017-2018 роки, Пам'ятку для ветеранів війни із числа учасників антитерористичної операції щодо їх соціального захисту та Дорожню карту для демобілізованих військовослужбовців і членів сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції, в якій надано змістовну інформацію щодо соціально-правової допомоги тощо.

Співпраця органів виконавчої влади області з Центром допомоги учасникам АТО та іншими громадськими організаціями, волонтерами, що допомагають учасникам АТО та їх родинам, продовжується і знаходиться на постійному контролі в облдержадміністрації.

Заходи за участю учасників АТО та їх родин, що проводилися на Чернігівщині у вересні ц.р.

/за даними ЗМІ/

04 вересня, в с. Сухополова, Прилуцького району, на сільському кладовищі в.о. голови райдержадміністрації, голова районної ради, члени виконкому Сухополов'янської сільської ради, родичі загиблого вшанували пам'ять загиблого жителя села, учасника АТО, Сергія Безгубченка. Він став також першим жителем району, який загинув у зоні АТО. Сергій загинув на Сході в ніч з 3 на 4 вересня 2014 року біля села Дмитрівка Луганської області під час обстрілу.

Прощалися з воїном-патріотом 9 вересня 2014 року. Провести його в останню путь прийшло багато його ровесників та побратимів по службі, а також жителі с. Сухополова. На приміщенні Сухополов'янської ЗОШ встановлено пам'ятну дошку загиблomu бійцю. *Відділ інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю апарату райдержадміністрації.*

Двох Героїв з Чернігівщини нагороджено орденом «За мужність» III ступеня — посмертно.

Президент Петро Порошенко підписав Указ №259/2017 «Про відзначення державними нагородами України».

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкове виконання військового обов'язку Глава держави нагородив 57 військовослужбовців Збройних Сил України та Національної гвардії України.

Медалью «Захиснику Вітчизни» нагороджено 45 військовослужбовців Збройних Сил.

Одинадцять військовослужбовців ЗСУ та одного військовослужбовця Нацгвардії нагороджено посмертно орденом «За мужність» III ступеня. Серед них і два уродженці Чернігівщини.

Руслан Аміров народився 31 березня 1992 року. Загинув 23 квітня 2017 року внаслідок снайперського вогню у районі міста Авдіївка Донецької області. Похований у селищі Сосниця Чернігівської області.

Олександр Кірієнко народився 12 квітня 1997 року у селі Гатне Києво-Святошинського району Київської області. У 2001 році сім'я переїхала на

постійне місце проживання до села Карпилівка Козелецького району Чернігівської області.

Рядовий, у зоні АТО служив у складі в/ч В 0849 72-ої окремої механізованої бригади (м. Біла Церква Київської області). Загинув 20 квітня 2017 року під час мінометного обстрілу на спостережному пункті у районі міста Авдіївка Донецької області. Похований у селі Карпилівка Козелецького району Чернігівської області. *(Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації)*

Кровопробитий вересень 2014-го забрав життя понад двох десятків жителів Чернігівської області. Родини загиблих на Сході синів Чернігівщини зібралися біля пам'ятної стели віддати шану пам'яті загиблих бійців.

Родини загиблих воїнів об'єдналися і підтримують одна одну. Разом бережуть пам'ять про своїх героїв. Загальна цифра втрат Чернігівщини на війні на Сході України – **183** бійця.

Завершився поминальний захід літургією на чернігівському кладовищі «Яцево», де на сьогодні спочивають 38 бійців, чиї життя обірвала війна на Сході.

Стенд, присвячений пам'яті жителів Чернігівського району, які загинули у війні з російським агресором, виготовили учні та педагоги Халявинської школи Чернігівської області Чернігівського району. Є на ньому і фотографія їхнього односельця, випускника, а згодом бібліотекаря цього навчального закладу, **Павла Смирнова**. А на фасаді школи – меморіальна дошка героєві. 22 квітня 2017 року він отримав несумісне з життям поранення, помер у госпіталі. Похований у Полуботках Чернігівського району.

Воював Павло Смирнов разом із молодшим братом Олексієм, який, за словами побратимів, зробив усе, аби зберегти йому життя. Посмертно старший солдат Смирнов нагороджений орденом «За мужність» III ступеня. Меморіальна дошка на будівлі школи – вдячність героєві за подвиг та його батькам за те, що виховали такого сина.

5 вересня, у Чернігівській школі номер п'ять відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки, герою Андрію Богушу який загинув захищаючи народ України.

Андрій Богуш народився 18 березня 1977 р., у м. Чернігів. Мав звання солдата, проходив службу на посаді водія-електрика 24-го батальйону територіальної оборони "Айдар".

Загинув 5 вересня 2014 р. в бою з російськими диверсантами в районі с. Цвітні Піски, Слов'яносербського району, Луганської області.

Похований у Чернігові на кладовищі "Яцево".

Указом Президента України № 282/2015 від 23 травня 2015 року, "За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі", нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно).

Меморіальну дошку на честь колишнього учня школи, загиблого в зоні антитерористичної операції, **Юрія Сороки** відкрили у Гмирянській загальноосвітній школі I-III ступенів Ічнянського району, Чернігівської області. *Сектор інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю апарату Ічнянської райдержадміністрації.*

Видовищні змагання українських танкістів пройшли в Чернігівській області **6 вересня 2017 року**. Танкові підрозділи виконували завдання на полігоні і змагалися відразу в декількох номінаціях: професійна, спортивна, водіння бойової машини, оборонний бій, наступальний бій.

В ході змагань, організованих Міноборони, визначався кращий танковий взвод Збройних Сил України.

Змагання танкістів проводилося на військовому полігоні недалеко від селища Гончарівське на Чернігівщині. У програмі змагань також була снайперська стрільба з танків, евакуація умовного пораненого, «Танкова карусель», ремонт машини в бойових умовах і інші завдання.

7 вересня в районному будинку культури в місті Мена Чернігівської області відбулась зустріч учасників АТО.

Міський голова повідомив на своїй фейсбук-сторінці, що на зустрічі розподіляли землю на масиві вулиць Лісова та Остреченська, яку виділили під забудову. В результаті 54 учасники АТО подали заяви на сесію, 20 ділянок чекають на своїх власників. Всього ж до Менської міської ради подали заяви на отримання земельних ділянок 99 учасників АТО.

10 вересня з Чернігівщини відправили благодійну допомогу на передову.

Вчителі, лікарі, водії, пенсіонери, студенти і навіть школярі, люди різного віку і професій вже три роки поспіль постійно відправляють приготовлені ними домашні страви для українських воїнів в зону АТО. Кожного разу громадські активісти-волонтери везуть для захисників Батьківщини самі необхідні речі. Ось і цього разу вони доставили на передову з Чернігівщини до Красногорівки, Авдіївки, Трьохізбенки та Берестецького для обладнання позицій – бензопили, зварювальний апарат, хомути, плівки, цвяхи, мішки, а для відчуття домашнього тепла – ковдри, теплі речі, різну консервацію, домашню випічку, дитячі малюнки.

21 вересня, Чернігів відзначає День міста і 74-у річницю вигнання нацистських окупантів із Чернігівщини. З цієї нагоди для городян і гостей організовано цілу низку заходів, які триватимуть аж до неділі, 24-го вересня. Перші з них – офіційні меморіальні – уже відбулися.

Із самого ранку на міському кладовищі «Яцево» – почесна варта, військовослужбовці з корзинами квітів, салютна група, військовий оркестр – керівництво міста і області разом із ветеранами та всіма охочими чернігівцями поклали квіти до могил Миколи Попудренка і Василя Капранова – радянських військово-політичних діячів, партизанів-активних учасників визволення Чернігівщини від нацистських окупантів, поховання яких нещодавно були перенесені з середмістя Чернігова на міський цвинтар.

Одразу ж після цього меморіальні заходи продовжилися у сквері поблизу Красної площі, де громада також ушанувала пам'ять воїнів, що полягли за

свободу й незалежність Батьківщини. Квітами увінчалися меморіальні стели загиблим учасникам антитерористичної операції, Героям Небесної Сотні та Братська могила воїнів-визволителів-учасників Другої світової війни. На цьому меморіальні заходи завершилися.

29 вересня 2017 року стартувала Відкрита військово-патріотична гра «**Вояцький дух**» серед молоді 14-18 років.

Захід проводиться з метою популяризації національного військово-патріотичного виховання серед дітей та молоді, підняття престижу військової служби і готовності захищати Україну, перевірки ефективної підготовки молоді щодо захисту України від військової агресії з боку ворожих країн, відбір кращих вихованців для подальшого вступу у вищі учбові військові заклади. Основним завданням гри є виховання кращих якостей захисника, підготовка молоді до виконання конституційного обов'язку, морального та фізичного загартування майбутніх захисників країни – те, задля чого багато років працюють клуби військово-патріотичного виховання молоді.

Програма гри побудована з урахуванням сучасної бойової підготовки на досвіді бойових дій в АТО.

В області волонтерами та аматорами організована та проводиться пересувна виставка «Блок-пост пам'яті», що надасть змогу учням та студентам навчальних закладів області ширше ознайомитися з подіями на Сході України.

30 жовтня ц.р. у м. Чернігів буде проводитися обласний захід зі вшанування капеланів Чернігівщини «З вірою, надією, любов'ю».

У рамках заходу заплановано:

12:00 – поминальна літія за загиблими Героями біля меморіальної стели загиблим учасникам АТО, яку проведуть капелани Чернігівщини на чолі з архієпископом Чернігівським і Ніжинським Євстратієм (*Красна площа*);

12:30 – покладання квітів до меморіальної стели загиблим учасникам АТО (*Красна площа*);

13:00 – концертна програма та відзначення капеланів (*Чернігівський кіно-культурний мистецький центр патріотичного виховання дітей та молоді, вул. Магістратська, 3*);

14:00 – презентація фільму «Немає більшої любові» (*Чернігівський кіно-культурний мистецький центр патріотичного виховання дітей та молоді, вул. Магістратська, 3*).

Для участі в заході запрошено представників громадськості, засобів масової інформації.

29.09.2017

Підготовлено Департаментом з питань цивільного захисту та оборонної роботи Чернігівської облдержадміністрації